

F. t. l. vedr. ægteskabs indgåelse og opløsning m.v.

begge de (oprindelige) biologiske forældres slægt opfører, jf. lovens § 16, stk. 1, 2. pkt.

En undtagelse hertil findes i adoptionslovens § 5, stk. 1, 2. pkt., der fastsætter, at en ægtefælle med den anden ægtefælles samtykke kan adoptere dennes barn eller adoptivbarn (stedbarnsadoption). Såfremt en ægtefælle adopterer sin ægtefælles barn eller adoptivbarn, får barnet i forhold til ægtefællerne samme retsstilling, som om det var deres fælles barn, jf. § 16, stk. 2. Adoptionsloven indeholder ikke herudover regler om stedbarnsadoption.

Ugifte samlevende har ikke efter adoptionsloven mulighed for at adoptere. Om baggrunden herfor anføres det bl.a. i adoptionsudvalgets betænkning 624/1971 om ændring af adoptionsloven, side 15, at udvalget ikke fandt det rigtigt at åbne for adgang til adoption for personer, der lever sammen uden at være gift, idet barnets interesser »kræver, at der er i hvert fald den betryggelse for forholdets varighed og den retlige regulering, som følger af, at adoptanterne er gift med hinanden.«

Som det fremgår, tager disse bemærkninger sigte på at sikre en vis stabilitet omkring et mindreårigt barn, ved at stille krav om ægteskab mellem parterne som forudsætning for adoption.

5.3.2. Justitsministeriets overvejelser

5.3.2.1. Stedbarnsadoption efter en ægtefælles død

Hvis den ægtefælle, der er forælder til barnet, dør, uden at der er foretaget en stedbarnsadoption, kan hensynet til barnet tale for, at der bør kunne gennemføres adoption, uden at retsvirkningerne heraf skal være, at slægtskabet til den af barnets forældre, der har været gift med barnets stedforælder, derved ophører. I en sådan situation vil den længstlevende ægtefælles stedbarnsadoption således kunne bidrage til at bevare det barn, der har mistet den ene af sine forældre, i de vanlige familiemæssige rammer, herunder kontakt til eventuelle (halv)søskende.

Efter Justitsministeriets opfattelse er det i en sådan situation urimeligt at stille krav om, at adoptionen skal medføre, at barnet mister sit retlige slægtskab til den afdøde forælder, idet det netop er den pågældendes ægteskab med den efterlevende, der begrunder barnets forbindelse til denne.

Dette er i overensstemmelse med den gældende retstilstand. I retspraksis er det således antaget, at det er muligt for en efterlevende stedforælder at foretage stedbarnsadoption, uden at barnet derved mister sin retlige tilknytning til den afdøde ægtefælles slægt, jf. Vestre Landsrets dom i UFR 1976, side 418 og 967.

Justitsministeriet finder imidlertid, at det bør præciseres, at der i en sådan situation kan ske stedbarnsadoption, uden at dette indebærer et familieskift i forhold til den afdøde forælder, hvis de almindelige betingelser for adoption i øvrigt er opfyldt.

Der henvises i øvrigt til arbejdsgruppens rapport, side 50, og lovforslagets § 5, nr. 2 og 4.

5.3.2.2. Stedbarnsadoption af voksne børn efter en skilsmisse

Som nævnt ovenfor vil kravet om ægteskab som forudsætning for stedbarnsadoption afskære stedbarnsadoption efter en eventuel skilsmisse. Det gælder også, selv om stedbarnet er fyldt 18 år. Hvis de berørte parter i sådanne tilfælde er enige om, at f.eks. moderens tidligere ægtefælle, som i realiteten har fungeret som far i forhold til barnet, også retligt skal stilles som om, han var far til barnet, er det Justitsministeriets opfattelse, at lovgivningen ikke bør være til hinder herfor, medmindre væsentlige hensyn til barnet eller andre med vægt taler for dette.

Som ovenfor nævnt finder Justitsministeriet ikke, at de beskyttelseshensyn, der ligger bag bestemmelsen, gør sig gældende i samme omfang, når den, der påtænkes adopteret, er myndig. Heller ikke andre forhold taler imod at tillade stedbarnsadoption i det nævnte tilfælde.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at der bør indføres en mulighed for stedbarnsadoption i sådanne tilfælde.

De gældende regler om stedbarnsadoption berøres ikke af Justitsministeriets forslag til lempelse i adgangen til stedbarnsadoption. Det er således fortsat et krav for stedbarnsadoption, at den adopterede er opfostreret hos stedforælderen.

Justitsministeriet har ikke fundet, at det bør være et krav til stedbarnsadoption i dette tilfælde, at der foreligger samtykke fra den forælder, som adoptanten tidligere har været gift med. Justitsministeriet har herved navnlig lagt vægt på, at der er tale om adoption af en person, der er myndig, og at den pågældende og adoptanten således i stedet for stedbarnsadoption kunne vælge at ansøge om almindelig adoption med fuldstændigt familieskift til følge, uden at dette efter § 7 ville kræve den tidligere ægtefælles samtykke.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør det heller ikke være et krav til stedbarnsadoption i dette tilfælde, at der foreligger samtykke fra stedforælderen eventuelle nye ægtefælle.

Der henvises i øvrigt til arbejdsgruppens rapport, side 50-51, og lovforslagets § 5, nr. 2 og 4.